

אמר לחו רב ששת לעבדי בית ראש הגולה:
אהדמו לי הדמי דחיותא [סדרו לפני את
חלקי הבהמה]!

אייתו תלת ברעי אותיבו קמיה [הביאו שלש
רגלים והניחו לפניו].

אמר לחו רב ששת: הא [האם] בהמה זו
בעלת שלש רגלים הואי [היתה]?!?

שמעו זאת העבדים, פסוק, אייתו הרא
מעלמא אותיבו קמיה [חתכו רגל אחת
מבהמה אחרת בעודה חיה, שהיא אבר מן
החי, והביאו לפניו].

אמר ליה רב ששת לשמעיה [לשמשו]:
אותביה נמי להך דירך [הניח לפני גם את
הרגל שאצלך]. אותבה [הניחה השמש].

אמר לחו רב ששת לעבדי בית ראש הגולה:
האי [בהמה זו] וכי בת חמש רגלים הואי
[היתה]?

אמר ליה ראש הגולה לרב ששת, משנוכח
בצדקתו של אב ששת: אי הכי [אם כך],
ליעבדו קמיה [שמעיה] דמר וליכול [שיכינו
את הבשר לפני שמשו של אדוני, שיווכח
שעושים הכל בכשרות, ואז תוכל לאכול]
בלי חשש.

אמר ליה: לחיי [בסדר].

קריבו תבא קמייהו [הביאו שולחן לפניהם],
ואייתו קמיה בישראל [והביאו לפניו בשר],
ואותיבו קמיה ריפתנא דחנקא חמתא
[והניחו העבדים לפניו בתוך הבשר עצם
קטנה מכף הירך שיכולה לחנוק] שרב ששת
היה עוור, וחשבו שלא יראנו ויאכל ויחנק.

גשישה [מישש את הבשר] והרגיש באותו
עצם.

ושקלה [ונטל אותה] את כל חתיכת הבשר,
וכרכה בסודריה.

לכתר דאכיל [אחרי שאכלו], ראו את רב
ששת שכרך משהו בסודרו, ורצו לבדוק
מהו.

אמרי ליה העבדים:

איגניב לן כסא דכספא [נגנב לנו כוס א-טו
מכסף], והחלו לבדוק את כולם, ולחפש
שמא אחד מהסועדים גנבו.

בהדי דקא מעייני ואתי [בזמן שהיו בודקים
ובאים], אשכחה [מצאוה] את חתיכת הבשר
דכרכה בסודריה.

אמרי ליה העבדים לראש הגולה: חזי מר
[יראה אדוני] דלא מיכל קא בעי, אלא
לצעורן [שאינו רוצה לאכול אלא רק לצער
אותנו], שהרי לאחר כל מה שנעשה עבורו,
לא אכל.

אמר לחו רב ששת: אנא מיכל אכילי, וטעמי
ביה טעמא דחיורא [אני אכלתי, וטעמתי בו
טעם של בשר בהמה בעלת שחין], ולכן לא
גמרתי לאכול.

אמרי ליה העבדים: חיורא לא עביד לן
האידנא [לא חשטנו היום בהמה בעלת
שחין]!

אמר לחו רב ששת: בדקו את עור הבהמה
בדוכתיה, במקומו של עצם זו בכף הירך,
ותמצאו בעור שהוא לבן.

דאמר רב חסדא: כתם אוכמא בחיורא
[שחור בעור לבן], וכתם חיורא באוכמתא
לבן בעור שחור — סימן ללקותא היא, שהיה
שם חולי ונהפך העור ללבן.

ברוק, אשכחיה [בדקו ומצאו] כדבריו.

כי קא נפיק [כאשר יצא רב ששת מהבית], כרו ליה [לן] העבדים בירא [בור], ושדו ליה ציפתא עילויה [ושמו מחצלת עליו] כדי שלא יהיה ניכר.

ואמרי ליה העבדים לרב ששת: ליתי מר, לינח [יבוא אדוני לשכב במשכבו], ורצו שיעבור על המחצלת ויפול לבור.

נחר ליה רב חסדא מאחוריה. עשה לו סימן שיוזהר בדרכו.

אמר ליה רב ששת לינוקא [לילד] שהיה שם: פסוק לי פסוקיך שלמדת היום [והוא צורה של גורל, לשאול מה' עצה באמצעות הפסוק שיאמר לו הילד].

אמר ליה הילד את הפסוק: "נטה לך על ימינך או על שמאלך" [שמואל ב ב, כא].

אמר ליה רב ששת שהיה עוור לשמעיה [לשמשו]: מאי קא חזית [מה אתה רואה] בדרך לפניך?

אמר ליה: ציפתא דשדיא [מחצלת שמוטלת] על הקרקע.

אמר ליה רב ששת לשמשו: הדר מינה [פנה ממנה], ונלך מסביב.

לבתר דנפק [לאחר שיצא] רב ששת מבית ראש הגולה, אמר ליה רב חסדא: מנא הוה ידע מר [מנין היה יודע אדוני] שיש בור כרוי במקום?

אמר ליה רב ששת: טעם חדא [אחד], דנחר לי מר [שאדוני נחר וסימן לי].

ועוד, דפסק לי ינוקא [הילד] פסוקא שהוא רמז לדבר.

ועוד, דחשידי עבדי דלא מעלו [חשודים הם העבדים, שאינם אנשים הגונים] ואינם מתכוונים לטובה בדבריהם, וחדשתי שמתכוונים להרע לי במה שאמרו לי שאלך לשכב ולנוח.

אמר שלמה המלך בספר קהלת [ב ח]: "עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם, שדה ושדות".

ומבאר הגמרא את הפסוק:

"שרים ושרות" — אלו מיני זמר.

"ותענוגות בני האדם" — אלו בריכות של מים צוננים ומרחצאות של מים חמים.

שדה ושדות — הכא תרגימו [כאן, בכבל, תירגמו]: שידה ושידתין [שד זכר, ושידה נקבה].

במערבא [בארץ ישראל] אמרי: שידתא [שידה] — עגלה למרכבת נשים ושרים.

אמר רבי יוחנן: שלש מאות מיני שדים היו במקום שנקרא שיחין.

ושידה עצמה איני יודע מה היא, מה דמותה ומה טיבה.

אמר מר שנינו בגמרא לעיל: הכא [כאן] בכבל תרגימו: שידא ושידתין [שד ושדות].

ומקשינן: שידה ושידתין — למאי איבעי ליה [לאיזה צורך היה צריך אותם] שלמה המלך?

ומתריצין: דכתיב בבנין בית המקדש [מלכים א ז ו]: "והבית בהבנותו, אבן שלמה מסע נבנה. ומקבות והגרזן כל כלי ברזל, לא נשמע בבית בהיבנותו".

אמר להו שלמה המלך לרבנן: **היכי אעביד** [כיצד אעשה] שהאבן תהיה חלקה ושלמה בלא פגימה בלי להשתמש בברזל?

אמרו ליה: איכא שמירא [יש תולעת שמיר] שהחומר הכי קשה נבקע מפניו.

דתולעזו **אייתי** [הביאה] משה לחתוך בו את **אבני האפור**, שהיה צריך לכתוב עליהם את שמות בני ישראל, ואי אפשר לכתוב אותם בדיו, כיון שנאמר "פתוחי חותם", שצריכות האותיות להיות חרוטות באבנים, אך אסור לחרוט בהן בברזל, לפי שאמר הכתוב "במילואתם", מלמד שאסור שתהינה האבנים חסרות, והחריטה מחסירה את האבן במקום חריטת האותיות. אלא, היו כותבים עליהן אותיות בדיו, והיו שמים כנגדן מבחוץ שמיר, והיו האבנים נבקעות מאליהן כפי צורת הדיו שעליהן, מבלי שיחסר מהן מאומה.

אמר להו שלמה המלך לחכמים: **היכא אישתכח** [היכן אמצא] את אותה תולעת שמיר?

אמרו ליה: אייתי [הבא] **שידה ושירתי**, **כבשינהו אהרדי** [כפאם יחד] ביסורים, כדי שיגלו לך היכן היא התולעת, כי אפשר **דידעי** [שהם יודעים היכן היא], ומגלו [ויגלו] לך.

אייתי [הביא] שלמה המלך **שידה ושירתי**, **כבשינהו אהרדי**.

אמרי [אמרו] לו: **אנן לא ידעינן** [אנחנו לא יודעים] היכן היא התולעת שמיר, **דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע** [אולי אשמדאי מלך השדים יודע].

אמר להו: **היכא איתיה** [היכן נמצא אשמדאי מלך השדים]?

אמרי ליה: איתיה בטורא פלן [הוא נמצא בהר פלוני].

כריא ליה בירא ומליא ליה מיא ומיכסויא **בטינרא וחתמיה בגושפנקיה** [וכרה לו שם אשמדאי המלך בור ומילא אותו במים, וכיסה אותו בסלע, וחתם אותו בחותמו].

וכל יומא סליק לרקיע וגמר מתיבתא דרקיעא [ובכל יום הוא עולה לרקיע ולומד בישיבה של מעלה], **ונחית לארעא וגמר מתיבתא דארעא** [ויורד אחר כך לארץ ולומד בישיבה של מטה].

ואתי [וכשחזר ובא לבור] **סייר ליה לגושפנקיה** [בודק את חותמו] שהוא שלם ושאף אחד לא נגע בו לפתחו, **ומגלי ליה, ושת, ומכסי ליה, וחתים ליה ואזיל** [ומגלה את הבור ושותה מהמים, ומכסה אותו וחותם אותו שוב והולך לו].

שדריה [שלחו] שלמה המלך **לבניהו בן יהודע**, לאותו הר שבו נמצא בורו של אשמדאי מלך השדים. **יהב ליה** [נתן לו] שלמה המלך **שושילתא דחקוק עלה שב, ועזקתא דחקוק עלה שב, וגכבי דעמרא, וזיקי דחמרא** [שלשלת שחקוק עליה שם המפורש, וטבעת שחקוק עליה שם המפורש, וגיזות צמר, ונאדות יין].

אזל [הלך] **בניהו בן יהודע, כרא בירא** במורד ההר **מתתאי** [למטה] מהבור של אשמדאי, **ושפינהו למיא** [והריק את מי הבור] העליון לתוך הבור התחתון דרך נקב

שׁוּדָא בִּיה שׁוּשִׁילְתָא, סְתַמְיָה [בא וזרק על אשמדאי את השלשלת וסגר אותה] סביב צווארו כדי שלא יוכל להוציא את ראשו ממנה.

כִּי אַתְעָר, הוּה קָא מִיפְרִזַּל [כשהתעורר אשמדאי, היה "משתגע"], מתעסק לנתק את השלשלות ממנו.

אִמְר לִיָּה בְּנִיָּהוּ בִּן יְהוּדֵעַ: שְׂמָא דְמִרְךָ עֵלְךָ! [שם אדוניך — הקב"ה עליך] שְׂמָא דְמִרְךָ עֵלְךָ! חֲקוּק עַל הַשְּׁלִשְׁלַת שֵׁם הַמְּפֹרֵשׁ!

כִּי נְקִיט לִיָּה וְאִתִּי [כשלקח אותו בניהו בן יהודיע ובא] להביאו לירושלים, לארמונו של שלמה המלך, מִטָּא דִּיקְלָא, חָף בִּיָּה, שְׂדִיָּה [הגיע לדקל, והתחכך בו אשמדאי, והפילו].

מִטָּא לְבֵיתָא שְׂדִיָּה, [הגיע לבית, הפילו] אשמדאי.

מִטָּא גְבִי כּוּבָא דְהַחַיָּא אַרְמִלְתָּא [הגיעו ליד צריף קטן של אלמנה אחת] שהיתה גרה בו, נִפְקָא [יצאה] האלמנה, אִיחַנְנָא לִיָּה [התחננה פו-ב בפניו] שלא יתחכך בצריף להפילו.

כִּפָּא לְקוּמְתִיָּה מִיָּנִיָּה [כפף את קומתו מהצריף] לצד אחר, והתרחק בעובי כתפיו מהבית.

אִיתְכַּר בִּיָּה גְרַמָּא [נשברה לו לאשמדאי עצם].

אִמְר אַשְׁמַדַּאי הַיִּינוּ דְכְּתִיב: "וְלִשׁוֹן רֶכֶה תִּשְׁבֵּר גְרַם" [משלי כה, טו], שעל ידי לשון רכה שחננה מענה רך, נשברה העצם שלי.

הוּא סְמוּיָא דְהוּה קָא טְעִי בְּאוּרְחָא, אַסְקִיָּה לְאוּרְחִיָּה [ראה אשמדאי עוור שהיה תועה בדרך, העלהו על הדרך הנכונה].

שִׁנְקַב בְּשִׁפְהָ שְׁבִין שְׁנֵי הַבּוּרֹת. וְכִיּוֹן שֶׁהִיָּתָה תַּחְתִּית הַבּוּר הַתַּחְתּוֹן נִמּוּכָה מֵהַבּוּר הָעֲלִיּוֹן, נִתְרוּקְנוּ הַמִּים מֵהַבּוּר הָעֲלִיּוֹן, מֵאֲלִיהֶם.

וּסְתַמְיָנְהוּ [וסתם] את הנקבים שבין שתי הבורות בְּנִבְכִי דְעַמְרָא [בגיוות הצמר] כדי שיוכל למלאות את הבור העליון של אשמדאי ביין ולא יזוב לבור התחתון.

וְאַחַר כֵּךְ כִּרְא בִּירְא אַחַר מַעֲיִלְאִי [מעל לבור] של אשמדאי, וְשִׁפְכִינְהוּ לְחַמְרָא [ושפך את היין] מהבור העליון דרך נקב לתוך בורו של אשמדאי.

וְאַחַר כֵּךְ טְמִינְהוּ [סתם], מִילָא אֶת אֹתָם שְׁנֵי בּוּרֹת שֶׁחִפְּרוּ בַּעֲפָר, כְּדֵי שֶׁאֲשְׁמַדַּאי לֹא יִשִּׁים לֵב לְשִׁינוּי.

סְלִיק יְתִיב בְּאִילְנָא [עלה בניהו בן יהודיע וישב בעץ].

כִּי אַתָּא [כשבא] אשמדאי, סִיירִיָּה לְגוֹשְׁפִּנְקָא [בדק את חותמו] ומצאו שהוא שלם, גְּלִיָּיָה [גילה] והסיר את האבן שמכסה את הבור, אֲשַׁכְּחִיָּה חַמְרָא [מצא שיש יין] בבור.

אִמְר אַשְׁמַדַּאי: כְּתִיב "לֵץ חַיִּין הוּמָה שְׂכַר, וְכֹל שׁוּגָה בּוֹ לֹא יַחֲכֵם" [משלי כ א]. וְכְּתִיב "זְנוּת וַיִּיָּן וְתִירוּשׁ יִקַּח לֵב" [הושע ד יא], לֵכֵן מוּטָב לְהִזְהַר מִמֶּנּוּ.

לֹא אִישְׁתִּי [לא שתה].

כִּי צַחִי [כאשר צמא], לֹא סְנִיָּא לִיָּה [לא יכל להתאפק], אִישְׁתִּי, רוּחַ וְגַנָּא [שתה, השתכר ונרדם].

נְחִית [ירד] בְּנִיָּהוּ בִּן יְהוּדֵעַ מֵהַעֵץ, אַתָּא,